

Info van de gemeente wat betreft omgevingsvisie van 20 december 2023

Van 3 tot en met 11 oktober was er de Week van de Omgevingsvisie. In deze week konden inwoners, ondernemers en andere betrokkenen meedenken over de Bossche gebiedsvisies met daarin de toekomstvisie van het gebied. De Week van de Omgevingsvisie startte op dinsdag 3 oktober met een bijeenkomst voor partners zoals bijvoorbeeld de provincie, het waterschap, woningcorporaties, RIVU en fietsersbond. Daarnaast organiseerden we per gebied twee inloopavonden. Iedereen kon op deze avonden reageren op de opgaven, ambities en een aanpak voor de toekomst van hun wijk of dorp. Dit leverde mooie gesprekken op. Deze avonden werden bezocht door zo'n 270 personen. Iedereen die wilde kon ook van 4 tot en met 25 oktober reacties kwijt op ons participatieplatform. Per gebied ontvingen we tussen de 35 en 85 reacties.

Wil je de verslagen teruglezen? Bekijk per gebiedsvisie de resultaten:

1. [Brede binnenstad](#)
2. [Wijken binnen de ring](#)
3. [Wijken buiten de ring](#) (hieronder valt Wijk Molenhoek)
4. [Buitengebied en de dorpen](#)

Vervolg

Alle opmerkingen wegen we af en nemen we daar waar het kan mee in de Omgevingsvisie. We maken eerst een concept. Aan het einde van het tweede kwartaal van 2024 wordt deze openbaar voor inspraak. Deze planning is nog wel onder voorbehoud. Als het zover is maken we dat op verschillende manieren bekend.

Lees het verslag WIJKEN BUITEN DE RING waar onze wijk onder valt

Gebied 3: Wijken buiten de ring

De wijken buiten de ring bestaan uit Maaspoort, Empel, Groote Wielen en Rosmalen.

De inloopavonden waren op donderdag 5 oktober in de Maaspoorthallen Den Bosch in Maaspoort en op woensdag 11 oktober in Perron-3 in Rosmalen. De avonden werden bezocht door zo'n 65 personen.

Tijdens de bijeenkomsten (en online via het participatieplatform) lieten we onze visie op dit gebied zien aan de hand van een kaart. Ook toonden we kaarten met drie ontwikkelrichtingen die daarbij horen. Dit zijn:

- Het landschap als gemeenschappelijke basis voor de toekomst
- Gezond verbinden van gemeenschappen, stad en buitengebied
- Gericht versterken, maar ook verschillen aanbrengen

Deelnemers herkenden deze richtingen en waren daar positief over. Daarbij zijn een aantal opmerkingen gemaakt. Dat lees je hieronder terug.

Ontwikkelrichting 1 – Het landschap als gemeenschappelijke basis voor de toekomst

Hier staat het landschap, groen en water centraal. We gaan zuinig om met het landschap en groen rondom de wijken en dorpen. Er is ruimte voor onder meer ontspanning, onderwijs en sport, natuurontwikkeling, waterberging, en voedselproductie. Het groen in de wijken en dorpen willen we behouden en versterken. De historische dijken en linten zijn belangrijk voor 's-Hertogenbosch, want ze vertellen het verhaal over het ontstaan van het gebied. Daarom worden deze historische elementen verder ontwikkeld of zichtbaar gemaakt.

Dit kregen we terug:

- Behoud van groen: Deelnemers vinden het goed dat de bestaande groenstructuren behouden blijven en sterker worden. Met aandacht voor de biodiversiteit en de kwaliteit en het onderhoud van het groen.
- Aanleg van recreatieve routes: Bewoners pleiten voor de aanleg van nieuwe routes voor wandelaars, fietsers en sporters. Deze moeten veilig en toegankelijk zijn. Voorzorgsmaatregelen zijn nodig om te voorkomen dat nieuw aangelegde paden hangplekken worden en gebruikt worden door scooters. De nieuwe routes mogen niet ten koste gaan van de natuur en de leefomgeving van dieren.
- Recreatie en natuurbehoud: Er is discussie over de balans tussen recreatieve ontwikkeling en behoud van natuur, met aandacht voor dieren en groene gebieden. Zo zijn er bijvoorbeeld reacties over het gebied 'De Groene Vingers'. Er wordt gevraagd ruimte voor de natuur te behouden, en dus geen fiets- of wandelpaden door het gebied aan te leggen.
- Verbinden van mooie plekken: Bewoners willen dat mooie locaties beter met elkaar verbonden worden en meer zichtbaar zijn.
- Sport- en beweegvoorzieningen: Er is een behoefte aan sport- en beweegvoorzieningen, zoals een trimbaan aan de Maas en betere hardlooproutes en paden.
- Groene ontwikkeling in de wijk: Bewoners vragen om plannen voor meer groen in de wijk. Er wordt aandacht gevraagd voor de toegankelijkheid van groen, zowel binnen als buiten de stad.
- Belang van cultuurhistorie: Het behouden en versterken van de cultuurhistorie is belangrijk. Als voorbeeld werd het herbouwen van de Tempel van Empel genoemd.

Uitkomsten van de stellingen bij ontwikkelrichting 1 – Het landschap als gemeenschappelijke basis voor de toekomst

Het merendeel van de reacties geeft aan dat de voorkeur uitgaat naar groen in de wijk. Daarbij wordt aangegeven dat ook groen buiten de stad belangrijk is en deze

gebieden ook bereikbaar moeten zijn. Het bestaand groen mag niet verdwijnen en ten koste gaan van ruimte voor nieuwe woningen of uitbreiding van bedrijventerreinen.

- Stelling 1: Ik maak liever gebruik van groen in de wijk dan dat ik naar groen/natuur buiten de stad ga.
Eens: 34 deelnemers – Oneens: 9 deelnemers.
- Stelling 2: Bestaand groen tussen de wijken en dorpen mag niet ten koste gaan van ruimte voor nieuwe woningen of uitbreiding van bedrijventerreinen.
Eens: 31 deelnemers – Oneens: 8 deelnemers.

Ontwikkelrichting 2 – Gezond verbinden van gemeenschappen, stad en buitengebied

De voorzieningen en ontmoetingsplekken tussen de wijken en dorpen moeten goed op elkaar aangesloten zijn om ze ook beter te kunnen delen. Voorzieningen worden samengebracht zodat het ontmoetingsplekken worden. En de route ernaartoe wordt verbeterd. We willen langzaam verkeer en duurzaam vervoer stimuleren, om daarmee ook een alternatief voor de auto te hebben in deze kernen. Er wordt onderzocht of een snelbusverbinding tussen de wijken en dorpen richting de stad haalbaar is.

Dit kregen we terug:

- Voorzieningen voor jongeren: Er wordt gevraagd om in te spelen op de veranderende behoeften van jongeren (verschuiving van jong naar oud) en om de voorzieningen voor deze doelgroep te verbeteren. “Spoedvoorzieningen voor oudere jongeren. Inspelen op veranderende leeftijden.”
- Veilige fietsroutes: Bewoners pleiten voor veilige fietsroutes en willen de openbare ruimte minder autogericht inrichten. Vooral rond middelbare scholen zijn veilige routes belangrijk omdat de grote hoeveelheid fietsers hier momenteel voor problemen zorgt. Het delen van wegen door verschillende gebruikers kan voor onveilige situaties zorgen.
- Verbeteringen openbaar vervoer: Er is gesproken over het bevorderen van snellere en betrouwbaardere busverbindingen en een goede parkeerinfrastructuur nabij het station.
- Snelheidsbeperkingen: Er is vraag naar lagere snelheidslimieten en maatregelen om het autogebruik te verminderen, met vooral aandacht voor de Rodenborchweg.
- Luchtkwaliteit en vermindering autoverkeer: Er is bezorgdheid over de luchtkwaliteit door te veel autoverkeer in de wijk. Er wordt gepleit voor maatregelen om dit te verminderen.
- Betere mobiliteitsoplossingen: Er wordt opgemerkt dat verkeer en mobiliteit verandert en dat er behoefte is aan betere fietsverbindingen, ontsluitingen, en snelfietsroutes. Er wordt opgeroepen tot aanpassingen in de verkeersstromen die meer fiets- en wandelgericht zijn. Ook is bijvoorbeeld een station in Maaspoort is genoemd.

Uitkomsten van de stellingen bij ontwikkelrichting 2 – Gezond verbinden van gemeenschappen, stad en buitengebied

Het merendeel is bereid om het autogebruik te minderen als er goede mobiliteitsoplossingen zijn. Ook als het gaat om voorzieningen dichtbij huis die gemakkelijk met de fiets of OV bereikt worden. Het merendeel vindt dat er meer ruimte voor groen en ontmoeten mag komen boven de optie om voor de deur te parkeren (als de bereikbaarheid goed is geregeld). Ook veiligheid is voor het merendeel belangrijker dan een korte reistijd met de auto.

- Stelling 1: Ik zou mijn auto vaker laten staan als er in de buurt een directe snelle busverbinding naar het centrum is.
Eens: 31 deelnemers – Oneens: 16 deelnemers.
- Stelling 2: Ik heb liever de mogelijkheid om mijn auto voor de deur van mijn huis te parkeren dan dat ik woon in een straat met veel groen en ruimte voor ontmoeten.
Eens: 9 deelnemers – Oneens: 31 deelnemers.
- Stelling 3: Ik vind veilige straten belangrijker dan korte reistijd met de auto.
Eens: 39 deelnemers – Oneens: 2 deelnemers.

Ontwikkelrichting 3 – Gericht versterken, maar ook verschillen aanbrengen

Om de gemeenschappen sterker te maken, moeten we meer verschillende type woningen bouwen. Bijvoorbeeld door meer woningen te bouwen voor senioren, zodat gezinnen weer een plekje krijgen in grote eengezinswoningen waar die senioren uit verhuizen. Dit vraagt wel maatwerk per buurt in de wijken en dorpen. We moeten

hierbij goed kijken naar de bevolkingsopbouw van de wijken en dorpen en waar de meeste behoefte aan is. De voorzieningen in de centra zijn belangrijke ontmoetingsplekken en het vraagt veel inzet om deze in stand te houden. Ze vormen een deel van de identiteit in een wijk of dorp. We kunnen hier meer functies mengen, door bijvoorbeeld sommige bedrijfsfuncties ook een plekje te geven in de voorzieningencentra. De bedrijventerreinen willen we juist inzetten voor bedrijven die niet passen in de wijken en dorpen zelf.

Dit kregen we terug:

- Bedrijven, industrie en groen integreren: Bewoners willen dat de industriële gebieden beter worden geïntegreerd in het groene karakter van de wijk.
- Betrokkenheid van bewoners: Er is grote betrokkenheid van bewoners in de buurt en wijk.
- Woningbouw: De huidige woningvoorraad bestaat uit veel dure woningen. Er is behoefte aan meer betaalbare/sociale woningbouw, meer aanbod voor 1 of 2 persoonshuishoudens en meer woningen voor senioren. Daarnaast is genoemd dat het van belang is om de energietransitie mee te nemen in woningbouwprojecten.
- Diversiteit van woningaanbod: het gaat niet alleen om aantallen maar vooral om het soort woning. Er mag meer diversiteit komen, bijvoorbeeld met mantelzorgwoningen of Collectief Particulier Opdrachtgeverschap.

Uitkomsten van de stellingen bij ontwikkelrichting 3 – Gericht versterken, maar ook verschillen aanbrengen

Het merendeel is voorstander van meer diverse wijken met verschillende soorten woningen en voorzieningen. Er is aangegeven dat een mix van woningen/doelgroepen bijdraagt aan zorgzame en duurzame gemeenschappen.

- Stelling: Het is goed als de wijken divers worden met meer verschillende type woningen en voorzieningen.
Eens: 32 deelnemers – Oneens: 3 deelnemers.

Gebiedsvisie – de drie ontwikkelrichtingen samengevoegd

Op de visiekaart komen de drie ontwikkelrichtingen samen. Wat laat de visiekaart zien?

- Groote Wielen, Rosmalen, Empel en Maaspoort hebben elk een eigen karakter. Dit willen we stimuleren en versterken, bijvoorbeeld door sterke onderscheidende dorpskernen en wijkcentra te maken.
- We zijn zuinig op het landschap rondom de wijken en dorpen, hier is ruimte voor onder andere groen, recreatie, ontspanning en sport en spel. We hebben aandacht voor de dorps- en wijkranden als overgang naar het landschap.

- Huidige voorzieningen op wijk- en dorpsniveau verbeteren en toegankelijk maken. Fietsen en wandelen krijgt de boventoon.
- De grootste potentie voor ontwikkelingen zien we in het gebied rondom station Rosmalen en in kleinere mate winkelcentrum Maaspoort. In de wijken en buurten zelf is het maatwerk en accupunctuur.
- Bedrijfslocaties blijven we door ontwikkelen. Er komen geen nieuwe terreinen bij, maar de bestaande terreinen worden verbeterd. We kijken hierbij wat ook zou kunnen passen in de wijken en dorpen zelf en wat op de bedrijventerreinen een plekje moet krijgen.

Dit kregen we terug:

- Groene ontwikkeling: Het belang van groene ontwikkeling wordt benadrukt. Er moet daarbij gezocht worden naar een balans tussen het behoud van natuur waar ruimte voor plant en dier voorop staat en mogelijkheden tot recreatie. Een deel van de bewoners pleit voor het behoud van natuurlijke gebieden en is tegen ontwikkelingen die groen en dier aantasten. Een ander deel van de bewoners pleit voor de ontwikkeling van gebieden voor spel, sport en beweging in samenwerking met het MKB.
- Verbeterde fietsroutes en mobiliteit: Bewoners vragen om meer vrije fietsroutes en een makkelijkere ontsluiting van de wijk naar de stad toe. Bijvoorbeeld met een tunnelkoppeling tussen de Meerwijkseweg en de Sluisweg.
- Aandacht voor energie en duurzaamheid: Er werd opgemerkt dat in de visie meer aandacht mag komen voor duurzaamheid en energie. "Visie op duurzaamheid ontbreekt. Glasvezel en warmtenet."
- Divers woningaanbod: Er is de wens voor een meer divers woningaanbod. Ook betaalbare woningen voor onder andere jongeren, en meer seniorenwoningen. Daarmee breng je ook doorstroming op gang en komt er ruimte vrij voor gezinnen.

Discussiepunten

Tijdens de gesprekken kwamen ook een aantal discussiepunten naar voren:

- Discussie over de balans tussen recreatieve ontwikkeling van groengebieden en het behoud van de natuur waar groen en dier voorop staat. Door meer in te zetten op het ervaren van het groen met recreatieve routes kunnen de woonleefomgeving van dieren verdrongen worden.
- Veel inwoners zijn voorstander om in te zetten op meer fiets- en wandelpaden en openbaar vervoer. Maar er zijn ook veel inwoners die gebruikmaken van de auto. Men staat vaak vast in het verkeer en soms ontstaan onveilige situaties. Het is dus belangrijk om aandacht te besteden aan verschillende mobiliteitsoplossingen. Zoals meer ruimte voor fietsers, deelmobiliteit en openbaar vervoer, maar ook voor de auto. Misschien is een extra ontsluiting nodig om verkeersoverlast te verminderen.

